

15 februari 2012

Hoofdpunten uitspraak van de VBN/VGB-Arbitragecommissie nr 2011/02

Een handelaar en een aanvoerder hadden via FloraHolland Connect twee koopovereenkomsten met elkaar afgesloten. De ene overeenkomst betrof de levering van ca. 80.000 planten, de tweede ca. 230.000 planten. Partijen krijgen verschil van mening over de wijze waarop de afspraken moeten worden uitgevoerd. Beiden vinden dat de ander wanprestatie heeft geleverd en over en weer wordt er schadevergoeding geëist. Het geschil wordt aan de VBN/VGB-Arbitragecommissie voorgelegd, die na een uitgebreide behandeling van de zaak, tot een uitspraak komt.

De volgende drie hoofdpunten worden uit de uitspraak gelicht:

1. Welke voorwaarden zijn nu in de contracten van toepassing verklaard? De In- en Verkoopvoorwaarden Retailorders FloraHolland, de algemene voorwaarden van FloraHolland Connect of de wettelijke voorschriften van het verbintenissenrecht (Burgerlijk Wetboek).

In beide contracten was expliciet opgenomen dat de In- en Verkoopvoorwaarden Retailorders FloraHolland - FloraHolland Connect (hierna: de Retailvoorwaarden) van toepassing waren. De verkoper zegt echter dat hij niet bekend is met deze voorwaarden, want hij heeft geen mogelijkheid gehad om er kennis van te nemen, noch zijn ze aan hem ter hand gesteld.

De arbiters oordelen als volgt:

In de onderhavige situatie doen twee professionele partijen zaken met elkaar. Van hen mag dan ook verwacht worden dat ze de schriftelijke overeenkomsten, die zij met elkaar sluiten, lezen voordat zij deze ondertekenen en tevens mag van hen verwacht worden dat zij kennis nemen van de specifieke voorwaarden die daarin zijn opgenomen. Beide partijen weten dat de Algemene voorwaarden FloraHolland Connect gelden indien een overeenkomst tot stand wordt gebracht via Connect. In de onderhavige overeenkomsten, die door beide partijen zijn ondertekend, is vervolgens gespecificeerd dat de Retailvoorwaarden van toepassing zijn. Verkoper heeft ter zitting gezegd al eens eerder een contract met deze Retailvoorwaarden afgesloten te hebben. Verkoper is lid en daarmee mede-eigenaar van de coöperatie FloraHolland, die dit soort voorwaarden ontwikkelt en aan de leden/verkopers en handelaren/kopers aanbiedt ter facilitering van het handelsverkeer. In deze hoedanigheid mag van de verkoper verwacht worden dat hij voldoende bekend is met het bestaan en de inhoud van de Retailvoorwaarden. Mocht hij ze toch niet gekend hebben, dan was hij voldoende bekend met de veilingorganisatie om op eenvoudige wijze er navraag naar te doen. De verkoper verkeert in de positie en in de gelegenheid dat hij redelijkerwijs over de Retailvoorwaarden kan beschikken. De arbiters achten partijen in deze situatie verantwoordelijk voor hetgeen zij ondertekenen en de consequenties daarvan en oordelen dus dat de Retailvoorwaarden van toepassing zijn.

2. Wanneer is een partij in zijn geheel afgekeurd?

De verkoper voert als verweer dat uit het rapport van de tweede kwaliteitscontrole blijkt dat slechts 40% van de planten was afgekeurd. Desalniettemin heeft koper in eerste instantie de gehele overeenkomst ontbonden. De algemene voorwaarden van FloraHolland Connect bepalen echter dat de overeenkomst slechts ontbonden kan worden voor het ondeugdelijke gedeelte. Koper had derhalve slechts 40% van de overeenkomst mogen ontbinden en hij had in elk geval 60% van de planten behoren af te nemen.

De arbiters oordelen als volgt:

Op grond van de drie keuringsrapporten, die op verschillende achtereenvolgende data zijn uitgevoerd door kwaliteitsmedewerkers van FloraHolland, blijkt dat de gehele partij planten niet voldeed aan de overeengekomen kwaliteitsvereisten, ook niet na meerdere malen doorsorteren. De commissie hecht daarbij doorslaggevende betekenis aan de uitkomsten van de controles op de drie verschillende dagen. Partijen hadden in de overeenkomst opgenomen dat de kwaliteitscontrole door de kwaliteitsdienst van FloraHolland zou plaatsvinden. De commissie acht deze controle onafhankelijk omdat het een controle betreft die niet wordt uitgevoerd door medewerkers die in dienst zijn van koper of verkoper. Uit het 3de keuringsrapport en uit de getuigenverklaring van de controleur, die de 3de controle had uitgevoerd, bleek dat de gehele partij niet aan de A1-kwaliteitsvereisten voldeed en dat de partij 'afkeur' betrof. De arbiters stellen vast dat met de onderhavige kwalificatie 'afkeur' de afnameverplichting van koper in haar geheel is komen te vervallen.

De arbiters oordelen dat bij afkeur van de planten niet van koper gevegd kan worden – zeker nu meerdere malen doorsorteren niet het gewenste resultaat heeft opgeleverd – dat hij het geringe deel dat nog aan de A1-kwalificatie voldeed, wel moet afnemen.

3. Is er op juiste wijze ontbonden?

Verkoper had zelf in een e-mail gezegd dat hij de tweede overeenkomst wilde ontbinden, omdat hij door de claim van koper in verband met de eerste order geen stekmateriaal kon financieren voor de tweede order. Koper ging hiermee echter niet akkoord en tijdens een bespreking met FloraHolland Connect spraken partijen af dat de overeenkomst niet beëindigd zou worden, maar zou worden voortgezet als verkoper zou slagen het benodigde stekmateriaal in te kopen. Koper zou zich beraden over het laten vallen van de claim en binnen een week uitsluitel geven.

Kort daarop berichtte verkoper dat hij geslaagd was in de aankoop van het stekmateriaal en dat hij dus uitvoering aan de tweede overeenkomst kon geven. Er was daarom – anders dan koper stelde - geen grond voor ontbinding door de koper aanwezig en dus ook geen grond voor schadevergoeding voor extra kosten i.v.m. inkopen stek en opkweken elders. Verkoper heeft nooit begrepen waarop de koper zijn standpunt baseerde dat hij niet op tijd aan het stekmateriaal zou kunnen komen.

De verkoper eist dan ook schadevergoeding voor de winstderving die hij hierdoor heeft geleden. Koper heeft -volgens verkoper- de tweede overeenkomst ten onrechte ontbonden.

De arbiters:

Ten aanzien van de positie van *de koper* in de tweede overeenkomst oordelen de arbiters als volgt: de koper had, indien hij van mening was dat de aanvoerder niet aan zijn verplichtingen kon voldoen, een tijdig verzoek tot ontbinding van deze overeenkomst moeten indienen. Koper had op het moment dat hij mocht verwachten dat de verkoper tekort zou schieten, de overeenkomst (of voor zover nog moet worden geleverd) moeten ontbinden **na tussenkomst van FloraHolland Connect** en hij zou daarbij zijn recht op schadevergoeding hebben behouden (zie artikel 2.4 Retailvoorwaarden). De commissie stelt vast dat koper zijn verzoek tot ontbinding pas zes weken later, nadat hij kon verwachten dat verkoper niet aan zijn verplichtingen kon voldoen, aan FloraHolland Connect heeft verzonden. Koper had op grond van redelijkheid en billijkheid direct op het moment dat hij begreep dat aanvoerder niet aan het stekmateriaal kon komen, dit verzoek moeten indienen.

Ten aanzien van de positie van *de verkoper* in de tweede overeenkomst oordelen de arbiters als volgt: In deze situatie is artikel 2.5 '*Rechten van Verkoper bij een tekortkoming van Koper*' van de Retailvoorwaarden van toepassing. Kort samengevat bepaalt dit artikel dat de verkoper de hele overeenkomst (of voor zover nog moet worden nagekomen) **na tussenkomst van FloraHolland Connect** schriftelijk mag ontbinden, indien hij mag en kan verwachten dat de koper wezenlijk tekort zal schieten in zijn verplichtingen. Verkoper behoudt zijn recht op schadevergoeding.

De commissie concludeert dat de verkoper, op het moment dat koper per e-mail liet weten dat hij bezig was de opplant voor de tweede overeenkomst bij een andere teler onder te brengen, zo spoedig mogelijk een verzoek tot ontbinding had moeten indienen. Dit heeft verkoper niet gedaan. De arbiters concluderen dan ook dat beide partijen in gebreke zijn gebleven om de juiste verzuimprocedure te hanteren. Geen der partijen is hierdoor in verzuim gekomen, waardoor geen wanprestatie kan worden geconcludeerd en daarom is geen der partijen schadelijkt jegens haar wederpartij.

De arbiters oordeelden dat de koper en verkoper de proceskosten van dit arbitragegeding gelijkelijk moesten betalen, omdat beiden in gebreke zijn gebleven ten aanzien van een zorgvuldige en juiste nakoming van de overeenkomsten.

- einde informatie -

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:

mevr. mr. Mia Hopperus Buma, secretaris VBN/VGB-Arbitragecommissie

Postbus 220, 2670 AE Naaldwijk

Telefoon: 06-51547355

E-mail: info@miabuma.nl